

Pla Docent

1. Dades descriptives de l'assignatura

- Nom de l'assignatura: Delincuència econòmica y corporativa
- Curs Acadèmic: 2012/2013   Curs: 4art   Trimestre: 2on
- Titulació / Estudis: Grau en Criminologia Codi assignatura: 21098
- Nombre de crèdits ECTS: 5   Hores dedicació estudiant: 125 hores
- Llengua o llengües de docència: Castellà
- Professorat: Prof. Dr. Ricardo Robles Planas

2. Presentació de l'assignatura

L'assignatura analitza la delinqüència econòmica tant des d'una perspectiva penal, substantiva, com criminològica i políticocriminal, i centrant-se tant en els aspectes teòrics com en els pràctics.

Els objectius d'aquesta assignatura són: conèixer el fenòmen de la delinqüència econòmica, les seves principals característiques criminològiques, la evolució de la política criminal en aquest àmbit, el fenòmen de la criminalitat en l'empresa i la tipología de delictes econòmics existents al Codi Penal espanyol.

L'assignatura s'organitza en classes magistrals bidireccionals.

Com a recomanacions generals per superar la matèria, cal destacar l'assistència a les classes magistrals

3. Competències a assolir en l'assignatura

Competències generals	Competències específiques
<p>G.5. Capacidad de gestionar la información: selección de fuentes, síntesis de la información y evaluación crítica de la información relevante</p> <p>G.6.- Capacidad para aplicar los conocimientos teóricos a situaciones y problemas reales.</p>	<p>E.6.- Capacidad para diseñar, aplicar y evaluar programas de prevención y políticas públicas y capacidad de sugerir alternativas.</p> <p>E.8.- Capacidad de aplicar los conocimientos adquiridos en el seno de instituciones públicas y privadas del sector: equipos de valoración forense, equipos de ejecución de penas no privativas de libertad, prisiones, asistencia a la víctima, ayuntamientos, centros de investigación, y empresas.</p>

4. Continguts

- **Bloc de contingut 1. Concepte y contexto de la delinqüència econòmica**
- **Bloc de contingut 2. Fonaments criminològics**
- **Bloc de contingut 3. Política criminal i prevenció dels delictes econòmics.**
- **Bloc de contingut 4. La criminalitat a l'empresa**
- **Bloc de contingut 5. Tipología delictiva**

5. Avaluació

La avaluació de l'assignatura es farà a partir de la nota obtinguda en el treball de recerca (30 %) i la nota de l'examen final (70%).

La recuperació de la assignatura consistirà en la realització d'un examen durant els dies habilitats al efecte al tercer trimestre.

6. Bibliografia i recursos didàctics

• Bibliografia bàsica

-Martínez-Buján Pérez, Derecho penal económico, 2012, Editorial: Iustel Colección: Biblioteca Básica de Derecho Penal y Ciencias Penales, 1ª Edición / 176 págs.

-Klaus Tiedemann, Manual de Derecho Penal Económico Parte General y Especial, *Tirant lo Blanch*, 2010

-Edwin H. Sutherland, El delito de cuello blanco, Madrid : Endymion, 1999. ISBN 84-7731-332-6

• Bibliografia complementària

-Shover, N., «El delito de cuello blanco: una cuestión de perspectiva», en *Derecho Penal y Criminología como fundamento de la Política criminal. Estudios en Homenaje*

al Profesor Alfonso Serrano Gómez, Ed. Dykinson, 2006

-Luis Ramón Ruiz Rodríguez, «Limitaciones técnicas, jurídicas e ideológicas para el conocimiento y sanción de la criminalidad económica», Revista de derecho penal y criminología, Nº 1, 2009, págs. 347-394 (<http://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=2888126&orden=251141&info=link>)

-Gerardo Landrove Díaz, «La represión de la delincuencia económica, Jueces para la democracia», ISSN 1133-0627, Nº 31, 1998, págs. 31-45 (http://dialnet.unirioja.es/servlet/fichero_articulo?codigo=174737&orden=88071)

-Adán Nieto Martín, «Responsabilidad social, gobierno corporativo y autorregulación: sus influencias en el derecho penal de la empresa», Política Criminal: Revista Electrónica Semestral de Políticas Públicas en Materias Penales, ISSN 0718-3399, Nº. 5, 2008, 18 págs. (http://www.politicacriminal.cl/n_05/A_3_5.pdf).

-Agustina Sanllehí, José R., «Estrategias de reacción frente al delito : a propósito del delito intraempresarial», Revista de derecho penal y criminología. 3ª época, año 2010, n. 3. (<http://e-spcio.uned.es/fez/eserv.php?pid=bibliuned:revistaDerechoPenalyCriminologia-2010-3-5070&dslID=Documento.pdf>)

-Iñigo Ortiz de Urbina Gimeno, «Responsabilidad penal de las personas jurídicas y programas de cumplimiento empresarial ("compliance programs")», en Ética empresarial y códigos de conducta / José Luis Goñi Sein (dir.), 2011.

-Ricardo Robles Planas, «Pena y persona jurídica: crítica del artículo 31 bis CP», Diario La Ley, ISSN 1138-9907, Nº 7705, 2011

-Rosario de Vicente Martínez, «Las sanciones penales en el ámbito de la delincuencia económica», Estudios de criminología / coord. por Luis Alberto Arroyo Zapatero, Juan Montañés Rodríguez, María Cristina Rechea Alberola, Vol. 2, 1999, págs. 217-252

-AAVV., El fenómeno de la internacionalización de la delincuencia económica, Estudios de derecho judicial, Nº. 61, 2004.

7. Metodología

La metodología d'aquesta assignatura combina les activitats presencials, realitzades dins de l'aula, amb activitats que l'estudiant haurà de realitzar manera autònoma. Les activitats planificades en aquesta assignatura són:

- Presencials (a l'aula): classes magistrals bidireccionals
- Autònomes: preparació del treball de recerca que hauran de presentar.

8. Programació d'activitats

Programació d'activitats

En aquest apartat escriuviu...

Setmana	Activitat a l'aula agrupament / tipus d'activitat	Activitat fora de l'aula agrupament / tipus d'activitat
Setmana 1	Sessió 1 – Classe magistral Sessió 2 – Classe magistral	Estudi de l'assignatura i elaboració del treball de recerca
Setmana 2	Sessió 1 – Classe magistral Sessió 2 – Classe magistral	Estudi de l'assignatura i elaboració del treball de recerca
Setmana 3	Sessió 1 – Classe magistral Sessió 2 – Classe magistral	Estudi de l'assignatura i elaboració del treball de recerca
Setmana 4	Sessió 1 – Classe magistral Sessió 2 – Classe magistral	Estudi de l'assignatura i elaboració del treball de recerca
Setmana 5	Sessió 1 – Classe magistral Sessió 2 – Classe magistral	Estudi de l'assignatura i elaboració del treball de recerca
Setmana 6	Sessió 1 – Classe magistral	Estudi de l'assignatura i elaboració del treball de recerca
Setmana 7	Sessió 1 – Classe magistral	Estudi de l'assignatura i elaboració del treball de recerca
Setmana 8	Sessió 1 – Classe magistral	Estudi de l'assignatura i elaboració del treball de recerca
Setmana 9	Sessió 1 – Classe magistral	Estudi de l'assignatura i elaboració del treball de recerca
Setmana 10	Sessió 1 – Classe magistral	Estudi de l'assignatura i llurament del treball de recerca